

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ДЗВО
«Університет менеджменту освіти»
від 19 січня 2026 року
протокол № 1

Голова Вченої ради

Микола КИРИЧЕНКО

ВВЕДЕНО
в дію наказом ректора
від «19» січня 2026 року № 01/01/09

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
У ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»

Київ 2026

ЗМІСТ

	Стор.
1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
2 ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ПОНЯТТЯ	3
3 СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ СИЛАБУСУ	4
4 ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ (УДОСКОНАЛЕННЯ) СИЛАБУСУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
5 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ	8
6 Додаток 1	9

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про силабус навчальної дисципліни (далі – Положення) є нормативним документом ДЗВО «Університет менеджменту освіти» (далі – Університет) і визначає порядок розроблення, затвердження, реалізації, моніторингу та перегляду силабусу навчальної дисципліни (далі – силабус).

1.2. Метою Положення є підвищення якості освітнього процесу за рахунок інформування здобувача вищої освіти щодо змісту освітнього компоненту, його впливу на здобуття відповідних компетентностей та результатів навчання, системи їх оцінювання та норм академічної етики і політики курсу.

1.3. Положення розроблене з урахуванням основних положень законів України «Про освіту», «Про вишу освіти», Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу, Положення «Про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Положення про організацію освітнього процесу в ДЗВО «Університет менеджменту освіти» та інших нормативно-правових актів.

1.4. Положення призначене для педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Університету і є документом, у якому визначається їхня взаємна відповідальність, висвітлюються процедури і принципи оцінювання, політики і зміст навчання.

1.5. Положення є основою для розробки силабусів і містить: загальні положення, структуру силабусу, рекомендації щодо розробки кожної структурної частини, макет силабусу навчальної дисципліни.

1.6. Силабус є стислим описом компоненти освітньої програми, частиною навчально-методичного комплексу, який містить основні характеристики дисципліни і має на меті допомогти здобувачеві вищої освіти в організації його освітньої діяльності.

1.7. У силабусі відображаються цілі, а також очікувані результати навчання, яких під час вивчення дисципліни мають досягти здобувачі освіти. У силабусі відображаються критерії оцінювання, які використовуються викладачем під час поточного та підсумкового контролю і з якими здобувач освіти зобов'язаний ознайомитися перед вивченням дисципліни.

1.8. Для різних форм здобуття вищої освіти розробляється єдиний силабус із зазначенням кількості годин аудиторних занять, самостійної роботи здобувачів вищої освіти, форм контролю тощо.

1.9. Силабус повинен бути коротким і зрозумілим для здобувача вищої освіти, тому його побудова має максимально відповідати на запитання здобувача вищої освіти про навчальну дисципліну і, водночас, відображає необхідні складові та їх взаємозв'язок.

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ПОНЯТТЯ

Згідно Глосарію, затвердженого рішенням Національного агентства із

забезпечення якості вищої освіти (протокол від 29.08.2019 р. № 9):

2.1. Силабус – це документ, в якому роз'яснюється взаємна відповідальність викладача і студента/аспіранта. В ньому представляються процедури (у т. ч. стосовно deadlines і принципів оцінювання), політики (включно з політикою академічної доброчесності) і зміст курсу, а також календар його виконання. В силабусі мають бути озвучені вимірювані цілі, які викладач ставить перед своєю дисципліною. Студент/аспірант має зрозуміти, чого він/вона зможе навчитися, чим саме може бути корисним цей курс.

2.2. Освітній компонент – складова освітньої програми, спрямована на досягнення визначених результатів навчання, якій встановлено форму підсумкового контролю та визначено кількість кредитів ЄКТС.

2.3. Компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

2.4. Результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.

3. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ СИЛАБУСУ

3.1. Загальна інформація про навчальну дисципліну та викладача (лектора).

3.1.1. Опис навчальної дисципліни.

Указуються такі характеристики дисципліни:

- форма здобуття освіти;
- семестр, у якому викладається навчальна дисципліна;
- мова викладання, виконання індивідуальних завдань та проведення контрольних заходів;
- кількість кредитів ЄКТС, загальна кількість годин для вивчення дисципліни, кількість годин аудиторної та самостійної роботи здобувачів освіти для кожної форми здобуття освіти;
- види навчальної діяльності;
- види контролю.

3.1.2. Назву навчальної дисципліни слід вносити в силабус у точній відповідності з навчальним планом спеціальності та/або освітньої програми. Кількість кредитів вказується відповідно навчального та/або робочого навчального плану, освітньої програми.

3.2. Характеристика навчальної дисципліни.

Характеристика навчальної дисципліни включає: визначення призначення дисципліни, описане в термінах компетенцій, цілі та завдання вивчення дисципліни, короткий зміст і план реалізації навчальної дисципліни.

3.2.1. Анотація курсу: у т. ч. мета, завдання та цілі курсу

Призначення навчальної дисципліни рекомендується визначати конкретно і стисло.

Мета вивчення навчальної дисципліни.

Мета вивчення навчальної дисципліни – це:

1) заздалегідь усвідомлений і планований результат навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в межах відповідної дисципліни;

2) результат взаємодії викладача та здобувача вищої освіти, що формується в свідомості викладача у вигляді узагальнених уявних уявлень, відповідно до яких відбираються і співвідносяться завдання і всі інші компоненти освітнього процесу.

Завдання навчальної дисципліни.

Завдання – це конкретне вираження мети, відповідь на запитання: з чим ознайомлює, чого навчить, що розкриває ця дисципліна, тобто це своєрідні підцілі, реалізація яких дасть змогу зрештою досягти заявленої мети.

Предмет вивчення дисципліни.

Предмет – це те явище, процес, сфера діяльності або аспект реальності, які досліджує та вивчає конкретна навчальна дисципліна.

3.2.2. Компетентності та результати навчання. Перелік соціальних, м'яких навичок (soft skills)

Навести визначені освітньою програмою компетентності та програмні результати навчання, для формування яких використовується дана навчальна дисципліна. Указуються компетентності, які формуються у здобувача вищої освіти під час вивчення дисципліни і дають змогу проводити професійну діяльність.

Зазначаються усі результати навчання, яких має досягнути здобувач освіти після опанування дисципліни. Слід зазначити, що здобувач освіти буде знати, вміти, яких набуде навичок, які сформується погляди, цінності й способи мислення, а також додаткові особисті якості.

3.2.3. Структура курсу.

Зміст навчальної дисципліни.

У цьому розділі наводять перелік тем. Вказуються кількість годин (лекційних, практичних/семінарських); результати навчання; завдання; форми проведення занять (у %); особливості практичної підготовки; як підготуватись здобувачам вищої освіти до кожного із занять.

План вивчення дисципліни.

План вивчення дисципліни рекомендується оформляти у вигляді таблиці, де вказуються назва теми, форми організації навчання і кількість годин (лекційних, практичних/семінарських), що відводиться на вивчення тієї чи іншої теми.

Самостійна робота здобувача вищої освіти (завдання).

Самостійна робота здобувача вищої освіти (далі – СРЗВО) є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час. Для ефективної СРЗВО необхідно виконання наступних умов: цілі завдань для СРЗВО повинні бути зрозумілі здобувачу вищої освіти; завдання для СРЗВО мають бути доступні, містити алгоритми їх виконання та методичні

рекомендації; форма контролю, критерії оцінки і терміни здачі СРЗВО повинні бути чітко визначені і заздалегідь відомі здобувачам вищої освіти.

3.2.4. *Методи оцінювання*

Розписується де, коли і за які види робіт здобувачі вищої освіти отримують бали.

3.2.5. *Місце дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти.*

Надається перелік дисциплін, вивчення яких передує цій дисципліні.

3.2.6. *Методи, технології навчання та викладання.*

Вказати, які саме методи, технології навчання використовуються викладачем у процесі викладання навчальної дисципліни.

3.2.7. *Засоби навчання.*

Вказати, які саме засоби навчання використовуються викладачем у процесі викладання навчальної дисципліни.

3.2.8. *Інформаційні ресурси. Рекомендована література.*

Інформаційні ресурси.

Цей розділ має містити джерела з інтернету, посилання на електронну бібліотеку НАПН тощо. Доступність ресурсів: лінки на ресурс, YouTube, конспекти лекцій, інші рекомендовані ресурси тощо. Літературні джерела, які пропонуються для опанування дисципліни, подаються у двох блоках: основна (базова) та додаткова (допоміжна) література.

До основної (базової) літератури зазвичай включають сучасні нормативні документи, базові українські, найкращі зарубіжні підручники й навчальні посібники. У список літератури для обов'язкового вивчення доцільно включати 3-5 основних підручників або навчальних посібників, які, на думку викладача, максимально повно відображають зміст навчальної дисципліни. Зміст джерела для обов'язкового вивчення повинен відповідати навчальній програмі дисципліни та сучасним вимогам науки.

До списку додаткової (допоміжної) літератури включають різні сучасні довідкові, періодичні видання, наукові монографії, методичні рекомендації та інші значущі джерела, що доповнюють зміст основної (базової) літератури тощо. У список додаткової літератури рекомендується включати 5-10 найменувань найбільш значущих джерел, що доповнюють зміст обов'язкової літератури.

3.2.9. *Оцінювання досягнень здобувача вищої освіти.*

Контроль успішності здобувачів вищої освіти з кожної навчальної дисципліни поділяється на поточний контроль і підсумковий.

Поточний контроль успішності – це систематична перевірка знань здобувачів вищої освіти, що проводиться викладачем на поточних заняттях відповідно до розкладу та відповідно до робочої програми навчальної дисципліни. Таким чином, поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти проводиться викладачем, який викладає навчальну дисципліну, безпосередньо у процесі її вивчення. Його мета – систематична перевірка розуміння та засвоєння теоретичного навчального матеріалу, вміння використовувати теоретичні знання при вирішенні практичних завдань тощо. Можливості поточного контролю: мотивація навчання, стимулювання

навчально-пізнавальної діяльності, диференційований підхід до здобувачів вищої освіти, індивідуалізація навчання тощо.

Підсумковий контроль успішності – контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з метою оцінки якості освоєння ними програми навчальної дисципліни, що проводиться у формі підсумкового опитування, тесту чи іспиту. Якщо дисципліна вивчається протягом декількох академічних періодів, то підсумковий контроль може проводитися за частиною дисципліни, вивченої в цьому академічному періоді. Мета підсумкового контролю – виявити засвоєння навчальної дисципліни в цілому, розуміння навчального матеріалу, взаємозв'язок змісту навчального матеріалу, логіку його засвоєння. На цьому етапі підводиться, як правило, підсумок вивчення дисципліни, визначаються можливості переходу здобувачів вищої освіти до наступного етапу навчання.

Оцінка навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за всіма видами контролю – поточний контроль успішності і семестровий контроль – здійснюється за національною системою оцінювання та шкалою ECTS.

3.2.10. Дедлайни та перескладання.

Зазначається, в який спосіб здійснюється відпрацювання, перездача та повторне вивчення дисципліни.

3.2.11. Правила академічної доброчесності.

Вказуються вимоги щодо дотримання академічної доброчесності учасників освітнього процесу згідно Положення про академічну доброчесність у ДЗВО «Університет менеджменту освіти».

3.2.12. Навчання здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.

Описуються особливості організації навчання здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами, лінки на відповідні нормативні документи.

3.2.13. Правила отримання зворотної інформації про дисципліну.

Вказуються форми отримання зворотного зв'язку від здобувачів вищої освіти та викладача.

3.2.14. Оновлення.

Подається інформація, яким чином викладач оновлює зміст навчальної дисципліни.

3.2.15. Інтернаціоналізація

Вказується, до яких міжнародних інформаційних ресурсів та баз даних отримують доступ здобувачів освіти.

4. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ (УДОСКОНАЛЕННЯ) СИЛАБУСУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Силабус навчальної дисципліни розробляється викладачем (лектором) або групою викладачів, які забезпечують викладання цієї дисципліни.

4.2. Силабус складається відповідно до робочої програми навчальної

дисципліни, розглядається на засіданні кафедри, яка забезпечує викладання відповідної навчальної дисципліни, результати засідання фіксуються у відповідному протоколі.

4.3. Викладачі зобов'язані ознайомити здобувачів освіти із силабусами навчальних дисциплін, які вони викладають, на початку семестру.

4.4. Після щорічного перегляду та затвердження освітніх програм в Університеті, за потреби, можуть бути переглянуті/оновлені та затвержені силабуси навчальних дисциплін в установленому порядку.

4.5. Підставою для оновлення силабусу можуть бути:

- ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми та / або викладачів дисципліни;
- ініціатива здобувачів вищої освіти шляхом звернення до гаранта освітньої програми;
- ініціатива роботодавців, замовників підготовки кадрів;
- результати оцінювання знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації силабусу;
- результати обов'язкового опитування, анкетування здобувачів вищої освіти про враження від вивчення навчальної дисципліни та пропозиції стейкхолдерів тощо.

4.6. Силабус навчальної дисципліни в електронному вигляді передається до навчально-методичного відділу й розміщується на офіційному сайті Університету.

4.7. Контроль за реалізацією силабусу здійснюють гарант освітньої програми та завідувач кафедри.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Це Положення затверджується Вченою радою Університету й вводиться в дію наказом ректора.

5.2. Контроль за виконанням цього Положення здійснюють посадові особи Університету в межах своїх повноважень, установлених в посадових інструкціях.

5.3. Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються й затверджуються Вченою радою Університету й вводяться в дію наказом ректора.

5.4. У разі внесення змін до нормативних актів, що регулюють відносини, визначені у цьому Положенні, застосуванню підлягають норми законодавства України до моменту внесення відповідних змін до цього Положення.

ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
Навчально-науковий інститут менеджменту та
психології
Кафедра педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти
та соціальної роботи

Протокол № _____ від «__» _____ 202__ р.

ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»

_____ (назва інституту)

Кафедра _____

Протокол № _____ від «__» _____ 202__ р.

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

* обов'язкові поля для заповнення

Загальна інформація	Пояснення
Ступінь вищої освіти*	вказується ступінь: бакалавр або магістр
Освітня програма*	назва ОП
Спеціальність*	вказується назва спеціальності
Рік навчання, семестр *	
Кількість кредитів*	
Форма навчання*	
Форма підсумкового контролю*	залік або екзамен
Мова викладання*	
Інформація про викладача	
Лектор*	вписуються конкретні дані: ПІБ, вчене звання, науковий ступінь, посада, фото
Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання	інформація
Профайл лектора*	посилання на http://
Канали комунікації*	вказується телефон кафедри, адреса електронної пошти, посилання на сайт в Internet, інша контактна інформація
Характеристика навчальної дисципліни	
Анотація курсу: у т. ч. мета та цілі курсу*	Стисла, але змістовна характеристика навчальної дисципліни, яка слугує своєрідною «візитівкою» для здобувача вищої освіти

Компетентності та результати навчання * Перелік соціальних, м'яких навичок (soft skills)	Навести визначені освітньою програмою компетентності та програмні результати навчання, для формування яких використовується ця навчальна дисципліна
Структура курсу*	Вказуються перелік тем, кількість годин (лекційних, практичних/семінарських); результати навчання; завдання; форми проведення занять (у %); особливості практичної підготовки; як підготуватись здобувачам вищої освіти до кожного із занять.

Години (лекц./ сем.(практ.))	Тема	Результати навчання за дисципліною	Завдання

Методи оцінювання	Розписується де, коли і за які види робіт здобувачі вищої освіти отримують бали.
Місце дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти	Надається перелік дисциплін, вивчення яких передують цій дисципліні.
Розширена інформація	
Методи, технології навчання та викладання	Вказати, які саме методи, технології навчання використовуються викладачем у процесі викладання навчальної дисципліни. Наприклад: презентації, демонстрація, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, дискусія, дебати, контекстне навчання, інформаційно-комунікаційні технології тощо.
Засоби навчання	Вказати, які саме засоби навчання використовуються викладачем у процесі викладання навчальної дисципліни. Наприклад: мультимедійна апаратура, екран, смарт-дошки, бібліотечні фонди, проектор, екран, макети.
Інформаційні ресурси*	Цей розділ має містити джерела з інтернету, посилання на електронну бібліотеку НАПН тощо. Доступність ресурсів: лінки на ресурс, YouTube, конспекти лекцій, інші рекомендовані ресурси тощо. Літературні джерела, які пропонуються для опанування дисципліни, подаються у двох блоках: основна (базова) та додаткова (допоміжна) література.
Правила та вимоги	
Оцінювання досягнень здобувача вищої освіти*	Прописується особливості нарахування балів та оцінювання в курсі: <ul style="list-style-type: none"> – що потрібно зробити здобувачам вищої освіти, щоб показати, що вони досягли цілей та завдань курсу; – види навчальних завдань для отримання балів поточної складової оцінки студента; – як проходитиме модульний та підсумковий контроль знань (кількість питань у тексті, їх вага та інше) ; – як розраховується загальна інтегральна оцінка курсу; – лінки на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань

	студентів
Дедлайни та перескладання*	Зазначається, в який спосіб здійснюється відпрацювання, перездача та повторне вивчення дисципліни
Правила академічної доброчесності *	Вказуються вимоги щодо дотримання академічної доброчесності учасників освітнього процесу згідно Положення про академічну доброчесність у ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
Навчання здобувачів з особливими освітніми потребами	Описуються особливості організації навчання здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами, лінки на відповідні нормативні документи.
Правила отримання зворотної інформації про дисципліну	Вказуються форми отримання зворотного зв'язку від здобувачів вищої освіти та викладача.
Оновлення	Подається інформація, яким чином викладач оновлює зміст навчальної дисципліни.
Інтернаціоналізація	Вказується, до яких міжнародних інформаційних ресурсів та баз даних отримують доступ здобувачів освіти.